

สรุปประเด็นให้สัมภาษณ์

ของ

นายนิติพันธ์ เชื้อบุญชัย กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ประธานคณะกรรมการรับฟังและสรุปความคิดเห็นที่มีผู้เสนอแนะ

ในรายการ “จุดเปลี่ยนประเทศไทย” เรื่อง “สิทธิเสรีภาพในร่างรัฐธรรมนูญใหม่”

ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (ช่อง NBT)

วันจันทร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

สิทธิและเสรีภาพพื้นฐานของปวงชนชาวไทยที่เคยได้รับการคุ้มครองไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และปี พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้น ยังคงปรากฏอยู่ในร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นเหมือนเดิม เพียงแต่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้มีการนำบทบัญญัติบางส่วนจากเดิมที่เคยอยู่ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ไปบรรจุไว้ในหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ เพื่อให้รัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินการเพื่อให้ประชาชนได้มีสิทธิและเสรีภาพในเรื่องต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน โดยเรื่องสิทธิเสรีภาพจะปรากฏอยู่ในหมวด ๓ และหมวด ๕ ของร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นอย่างเชื่อมโยงกัน

ข้อดีของการนำเรื่องสิทธิและเสรีภาพจากหมวด ๓ ไปไว้ในหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐนั้นคือ จากเดิมที่ประชาชนจะต้องเป็นฝ่ายไปเรียกร้องจากรัฐเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิและเสรีภาพในสิ่งที่ประชาชนต้องการ และรัฐอาจจะพิจารณาดำเนินการให้หรือไม่ให้ ซึ่งถ้าไม่ให้อาจจะต้องมีการฟ้องร้องต่อศาลในที่สุด กลับเปลี่ยนมาเป็นสภาพบังคับให้รัฐต้องดำเนินการตามสิ่งที่ร่างรัฐธรรมนูญกำหนดให้ต้องกระทำ เพื่อให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพตามที่ต้องการ โดยไม่ต้องมีการเรียกร้อง ร้องขอ หรือฟ้องร้อง ซึ่งจะเรียกว่าเป็นสิทธิเสรีภาพที่ประชาชนกินได้ก็ว่าได้ ในกรณีที่รัฐไม่ดำเนินการตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ รัฐก็จะมีคามผิดซึ่งอาจมีการร้องต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และถ้าพบว่ารัฐทำความผิดจริงก็สามารถยื่นต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือศาลรัฐธรรมนูญได้ว่ารัฐกระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ

ในเรื่องของสิทธิชุมชน หลักความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ยังคงมีอยู่ในร่างรัฐธรรมนูญเช่นเดิม โดยในเรื่องของสิทธิชุมชนได้มีบทบัญญัติที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการรวมตัวเป็นชุมชน ตามมาตรา ๔๒ และชุมชนมีสิทธิที่จะอนุรักษ์ ฟื้นฟูจารีตประเพณี ฯลฯ ตามมาตรา ๔๓ เรื่องหลักความเสมอภาคก็ปรากฏอยู่ในมาตรา ๔ และมาตรา ๒๗ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จะอยู่ในมาตรา ๒๖ ของร่างรัฐธรรมนูญ

นอกจากนี้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีแนวคิดที่ว่าสิ่งที่รัฐจะต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ นั้น จะต้องเป็นสิ่งที่รัฐสามารถทำได้อยู่แล้ว เช่น การจัดการด้านการศึกษาภาคบังคับเป็นเวลา ๙ ปี ซึ่งหากดูอย่างผิวเผินจะเหมือนกับตัดสิทธิทางการศึกษาออกไป ๓ ปี แต่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาให้เด็กก่อนวัยเรียนซึ่งเท่ากับ ๑๒ ปี เช่นเดิม เพราะมีผลการวิจัยพบว่าช่วงอายุเด็กจากแรกเกิดถึง ๕ ปี เป็นช่วงที่สำคัญของเด็กที่จะพัฒนาได้มากที่สุด และคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญยังได้กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๖๗ เพื่อให้มีการปฏิรูปการศึกษาทันทีเมื่อร่างรัฐธรรมนูญประกาศใช้บังคับ โดยไม่ต้องรอให้รัฐบาลชุดใหม่มาดำเนินการ เพราะการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญของประเทศชาติที่ควรจะได้มีการปฏิรูปอย่างเร่งด่วน

โดย ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ

ประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน

ในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ